

A s o s l a r

Muallif: Q. O. Komilov

Keltirilgan formulalarni ajrating va metallarga oksidlanish darajasini qo'ying.

**K₂O, KOH, Ca(OH)₂, Fe₂O₃, Mn₂O₇,
PbO₂, Cl₂O, Ni(OH)₃, CuO, NaOH**

⁺¹K₂O, ⁺³Fe₂O₃, ⁺⁷Mn₂O₇,

⁺⁴PbO₂, ⁺¹Cl₂O, ⁺²CuO,

Qolgan moddalar formulalarni yozing.

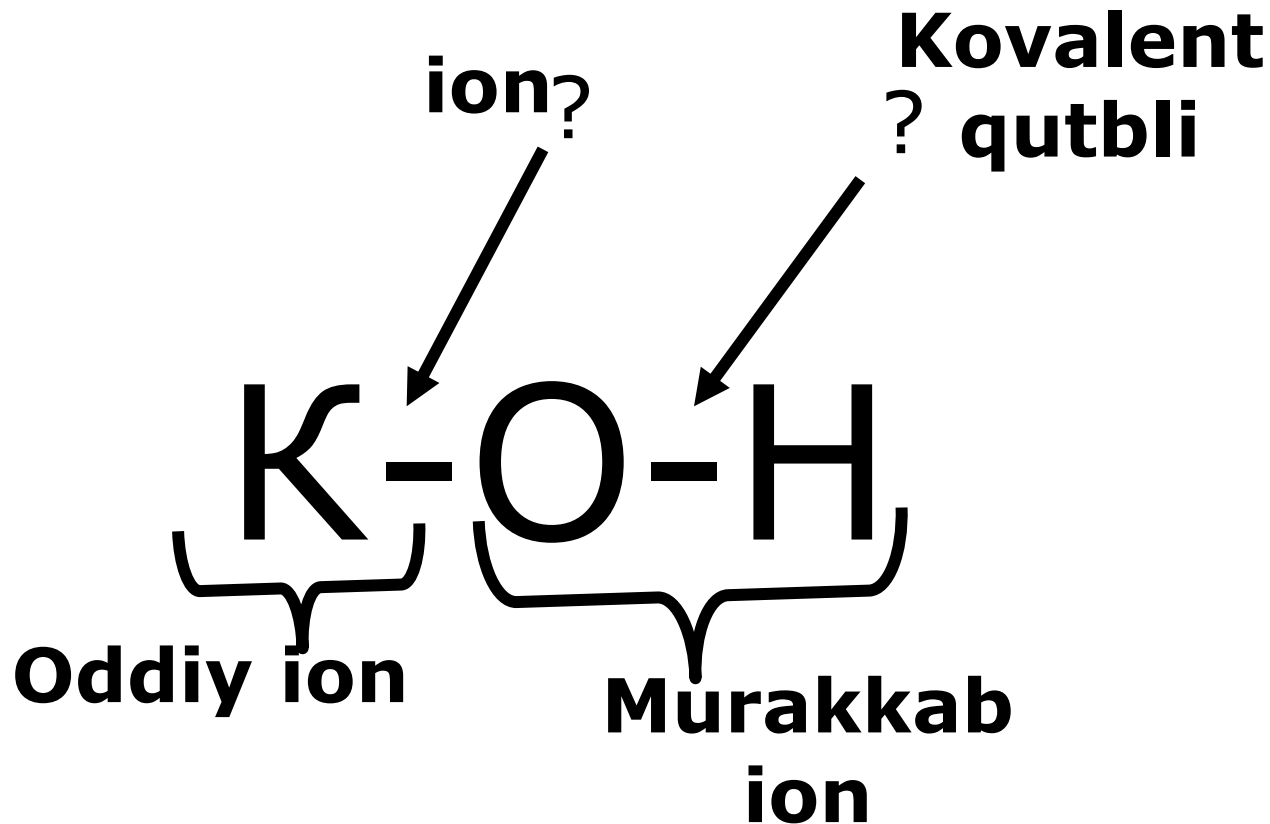
**K_2O , KOH , $Ca(OH)_2$, Fe_2O_3 , Mn_2O_7 ,
 PbO_2 , Cl_2O , $Ni(OH)_3$, CuO , $NaOH$**

KOH , $Ca(OH)_2$, $Ni(OH)_3$, $NaOH$

**Bu moddalar tarkibida
o'xshashliklarni aniqlang?**

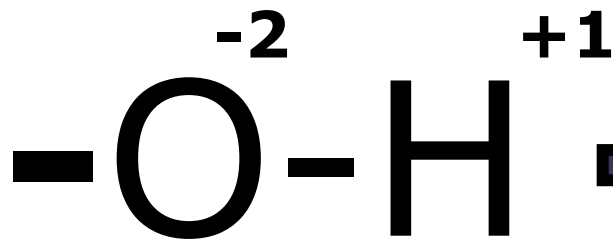
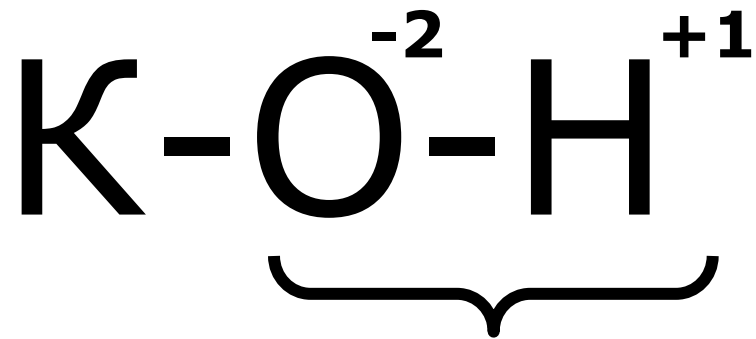
Ushbu moddalar qanday tipdagi bog'lar bilan hosil bo'lgan?

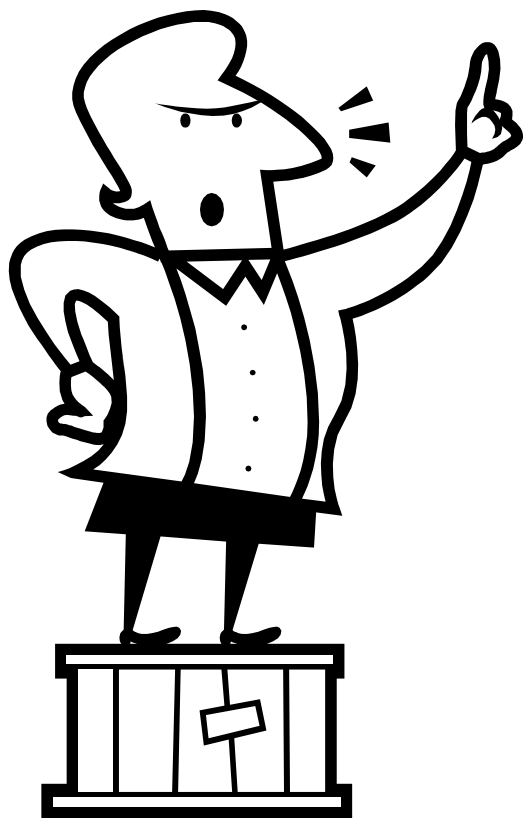

Murakkab ion zaryadini aniqlaymiz

Gidroksi guruhi

Asoslar -

musbat metal ionidan va bir yoki bir necha manfiy gidroksil guruhidan tashkil topgan murakkab moddalardir.

Formularini tuzing

- Natriy gidroksidi
- Temir (III) gidroksidi
- Mis (II) gidroksidi
- Temir (II) gidroksidi
- Natriy oksidi
- Temir(III) oksidi
- Mis (II) oksidi
- Temir (II) oksidi

Har bir metal oksidiga gidroksid mos keladi

Metal – metal oksidi – metal gidroksidi

**Alyuminiy va kal'tsiy uchun mos keluvchi ketma-ketlikni bajaring.
Moddalarni nomini yozing.**

Al – Al₂O₃ – Al(OH)₃

Alyuminiy–alyuminiy oksidi–alyuminiy gidroksidi

Ca – CaO – Ca(OH)₂

Kal'tsiy–kal'tsiy oksidi–kal'tsiy gidroksidi

Asoslarni sinflanishi

Suvda eruvchan:
I- va II-guruhlar
asosiy guruhcha
metallari
gidroksidlari

qolgan hamma
asoslar

**Suvda eriydigan asoslarni
ishqorlar deb nomlanadi!**

Ishqorlar bilan ishlaganda rioya qilinishi kerak bo'lgan texnika xavfsizligi qoidalari

---

Ishqorlar - o'yuvchi moddalar. Ular terini gazlamalarni o'yadi.

Ishqorlar organizmga tushsa tushgan joyidagi teri qatlamini xujayralarini o'lishiga olib keladi. Ayniqsa, konsentrlangan ishqorlarning ta'siri chuqurroq bo'ladi, chunki ular oqsilni eritadi.

Shu sababli ishqorlarni ko'zga tushishi juda xavflidir: agar bunda birinchi yordam kechiksa unda inson to'liq ko'rish qobiliyatini yo'qotish mumkin.

Kaliy gidroksidining tiniq rangsiz eritmasini suvdan qanday ajratish mumkin?

Indikatorlar – muhitga bogʻliq holda oʻz rangini oʻzgartiruvchi moddalar.

indikator	Neytral muhit	Ishqoriy muhit
Fenol ftalyin	rangsiz	Malina rangli
Metil-oranj	Zargʻaldoq rang	sariq
Binafsha lakmus	binafsha	Koʻk

Masalani yeching.

7,4g kal'tsiy gidroksidining miqdorini aniqlang. Modda miqdoriga har bir kimyoviy element atomidan nechtadan kiradi?

Uyga vazifa

---

asosli oksidlar va har bir asos uchun hikoya, esse yoki keys tuzing.

□ E'tiboringiz uchun
raxmat!